

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 356

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKWALITEIT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 september 2009

In deze brief informeer ik u over de uitkomsten van de Landbouwwraad die op 7 september in Brussel plaatsvond en van de informele Landbouwwraad die van 13–15 september in Växjö, Zweden plaatsvond.

De Raad heeft op maandag 7 september gesproken over de situatie op de zuivelmarkt en over de High Level Group Food Industry. Onder diversen stonden meerdere punten geagendeerd. Ten eerste liet ikzelf het transport van levende dieren agenderen. Polen agendeerde de moeilijke situatie op de granenmarkt en flexibiliteit binnen het melkquoteringssysteem. Op verzoek van Duitsland kwam de vereenvoudiging van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) ter sprake. Griekenland agendeerde het probleem rondom bosbranden en Frankrijk bracht de moeilijke situatie op de varkensvleesmarkt onder de aandacht. Tenslotte gaf de Commissie informatie over de voortgang in de WTO-onderhandelingen en over de situatie op de diervoedermarkt.

Tijdens de informele Landbouwwraad in Zweden heeft de Raad het thema landbouw en klimaat besproken.

**Mededeling van de Commissie over de situatie op de zuivelmarkt
2009**

(Presentatie en gedachtewisseling)

Tijdens de vergadering van de Raad konden lidstaten formeel reageren op het zuivelrapport van de Europese Commissie dat op 22 juli jongstleden verscheen. Lidstaten en Commissie zijn het met elkaar eens dat de Europese zuivelsector in zwaar weer verkeert en delen de analyse van de actuele problemen in de zuivelmarkt. Met het oog op de moeilijke situatie op de zuivelmarkt liet een grote groep lidstaten weten exportrestituties en interventieprijzen te willen verhogen. Enkele lidstaten vroegen om bevroering van de melkquota. De Commissie bleef echter standvastig en hield

vast aan de voorstellen zoals die in het zuivelrapport aangegeven zijn. De Commissie riep op om naar de langere termijn te kijken, waarvoor positieve verwachtingen gelden. De Commissie gaf aan wel na te willen denken over uitbreiding van zuivelpromotiemaatregelen.

Ik heb aangegeven dat ook ik de situatie op de zuivelmarkt zorgelijk en urgent vind, en dat de we de crisis krachtig tegemoet moeten treden met consistente maatregelen die toekomstperspectief bieden. Daarbij heb ik benadrukt de marktanalyse van Commissaris Fischer Boel te delen. De middellangetermijnverwachting voor de zuivelmarkt is ondanks alles immers positief en we moeten vasthouden aan de in de *health check* overeengekomen quotumgroei voor de komende jaren. Ik heb mijn steun uitgesproken voor het verlengen van de interventieperiodes voor boter en magere melkpoeder. Tenslotte heb ik aangegeven dat ik het belangrijk vind dat de concurrentieverhoudingen in de keten bestudeerd worden. We moeten streven naar evenwicht tussen de partijen in de zuivelketen. Alle partijen, zowel consumenten als landbouwproducenten, hebben uiteindelijk baat bij een evenwichtige verdeling van de marges.

High Level Group Food Industry

(Informatie van de Commissie)

De Commissie heeft een terugkoppeling gegeven over de voortgang van de High Level Group Food Industry. Alle lidstaten verwelkomden de dertig aanbevelingen die de High Level Group gedaan heeft op het gebied van onder andere prijstransparantie, logistiek en innovatie. Tegelijkertijd tekenden lidstaten ook aan dat het concurrentievermogen van de Europese agro-food industrie niet aangetast mag worden.

Commissaris Fischer Boel kondigde in het verlengde van dit onderwerp over de High Level Group aan dat de Commissie in november met een *follow up*-Mededeling komt over voedselprijzen.

Ik heb aangegeven het werk van de High Level Group toe te juichen. Overheden moeten immers zorgen voor een goed investeringsklimaat, waarbij innovatie cruciaal is. Verder heb ik benadrukt uit te zien naar de resultaten van de onderzoeken van de Commissie over de machtsverhoudingen in de keten.

Diversen

Transport van levende dieren

(Verzoek van de Nederlandse delegatie)

Op mijn verzoek heeft de Raad over dit belangrijke onderwerp gesproken. Ik heb aangegeven dat het welzijn van dieren tijdens transport een belangrijk punt van aandacht is en riep de Commissie op om de handhaving-instrumenten binnen de transportverordening 1/2005 te versterken. Daarbij heb ik het voorbeeld van het gebruik van navigatiesystemen in combinatie met het gebruik van EU-databases genoemd. Navigatiegegevens kunnen immers gebruikt worden als bewijsmateriaal voor inspectieautoriteiten om overtredingen aan te pakken.

Bovendien heb ik de Commissie opgeroepen om spoedig de herziening van de transportverordening af te ronden. Ik kreeg steun van een aantal lidstaten. Commissaris Vassiliou gaf aan dat de Commissie op dit moment werkt aan de herziening en zij zegde toe een uiterste inspanning te doen om de herziening zo snel mogelijk te presenteren.

Vereenvoudiging GLB

(Verzoek van de Duitse delegatie)

De Duitse delegatie gaf aan meer voortgang te willen op het gebied van vereenvoudiging van *cross compliance* en modulatieregelgeving. Ik heb mij aangesloten bij dit verzoek.

Het Zweeds Voorzitterschap gaf aan dat dit onderwerp geagendeerd staat voor de Landbouwrapad van november aanstaande.

Bosbranden

(Verzoek van de Griekse delegatie)

De Griekse delegatie verzocht om solidariteit van de Europese collega's in de vorm van toestemming voor een compensatieprogramma voor de schade van de heftige bosbranden van afgelopen zomer.

Commissaris Fischer Boel gaf aan dat Griekenland zou kunnen overwegen om de volgende instrumenten in te zetten: «klassieke» staatssteun; staatssteun onder bijzondere omstandigheden; *de minimus*-steun; en herstructureringsprogramma's uit het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP).

Spanje kondigde aan dit het onderwerp in brede zin (i.e. impact van natuurrampen op biodiversiteit) verder te willen bespreken onder Spaans Voorzitterschap (eerste helft 2010).

Situatie op de graanmarkt

(Verzoek van de Poolse delegatie)

De Poolse delegatie vroeg aandacht voor de lage graanprijzen van dit moment in een aantal Oost-Europese landen. Polen vroeg om extra maatregelen, namelijk vervroegde opening van de interventie en speciale exportrestituties. Enkele lidstaten steunden Polen in deze oproep.

De Commissie reageerde afwijzend en gaf aan dat er sprake was van een normale prijstendens. Verder gaf de Commissie aan dat dit jaar de mogelijkheid bestaat om de directe betalingen eerder uit te betalen. Hier zou Polen zijn graantelers mee van dienst kunnen zijn. Tenslotte gaf de Commissie aan de markt nauwlettend in de gaten te houden.

Melkquota

(Verzoek van de Poolse delegatie)

Polen vroeg om een meer flexibele toepassing van het nationale melkquotasysteem. Polen overschrijdt namelijk het quotum voor leveringen aan de fabriek, terwijl het quotum voor directe verkoop van de boerderij onderschreden wordt. Commissaris Fischer Boel reageerde afwijzend.

Situatie op de varkensvleesmarkt

(Verzoek van de Franse delegatie)

Frankrijk herhaalde het verzoek om exportrestituties in te stellen voor varkensvleesproducten, gezien de slechte situatie op de varkensvleesmarkt.

De Commissie gaf aan, geheel in lijn met eerdere reacties op dergelijke verzoeken, dat de prijsverwachtingen niet slecht zijn en dat ze dan ook niet op het verzoek van Frankrijk in wilde gaan.

Situatie op de voedermarkt

(Informatie van de Commissie)

De Commissie liet weten verontrust te zijn over de situatie op de Europese diervoedermarkt. Zes scheepsladingen met soja uit de VS zijn deze zomer toegang tot de EU geweigerd in verband met de aanwezigheid van sporen van in de EU nog niet toegelaten genetisch gemodificeerde (ggo)-maïs. Zonder versnelling van het huidige toelatingsbeleid zullen de prijzen voor diervoeders sterk stijgen en dat zal gevolgen hebben voor de mengvoederbedrijven en uiteindelijk ook voor de veehouderij, aldus de Commissaris. Gezien de kleine marges in deze sectoren kan dat grote problemen opleveren. Commissaris Fischer Boel riep de lidstaten op om deze overwegingen mee te nemen in hun verdere standpuntbepaling over de toelating van ggo's.

Ik heb aangegeven de verontrusting van de Commissaris over de gevolgen van de asynchrone toelating van ggo's binnen en buiten de EU te delen. Ook speelt nadrukkelijk het vraagstuk van de nultolerantie voor ggo's, die niet in de EU zijn toegelaten. Daarbij heb ik nadrukkelijk gewezen op het feit dat deze nultoleranties niet ter discussie mag staan. Vanzelfsprekend heb ik ook aangegeven dat bij dit probleem de veiligheid voor mens, dier en milieu te allen tijde voorop dient te staan. Verder verzocht ik de Commissie om snel met het eerder toegezegde voorstel te komen over een «technische oplossing» voor de onbedoelde aanwezigheid van sporen van nog niet in de EU toegelaten ggo's in grondstoffen voor diervoeders én levensmiddelen. Om herhaling van de huidige problematiek te voorkomen is het van belang te streven naar een efficiënte uitvoering van de procedure voor markttoelating.

Net als Nederland steunden diverse lidstaten de Commissie.

WTO

(Informatie van de Commissie)

Commissaris Fischer Boel gaf een korte terugblik op de mini-ministeriële bijeenkomst die vorige week in New Delhi, India, plaatsvond. Langzaamaan zullen de onderhandelingen weer hernomen worden. Fischer Boel gaf aan dat de Verenigde Staten in de eerste instantie de nadruk legden op bilaterale onderhandelingen, maar dat er overeenstemming was gekomen dat het multilaterale onderhandelingsproces kern blijft van de onderhandelingen. Ook gaf ze aan dat de ontwikkelingsdimensie nog steeds centraal staat in deze Doha-ronde. De onderhandelingen zullen hervat worden op basis van de laatst gepresenteerde teksten van de voorzitter van de landbouwonderhandelingsgroep van de WTO. Fischer Boel gaf aan dat een evenwichtig resultaat nog steeds de inzet is. In het eerste kwartaal van 2010 zal er een definitief akkoord moeten komen voor de modaliteiten, om aan het eind van 2010 een totaalakkoord te hebben. Fischer Boel sprak de hoop uit dat de top in Pittsburgh van de G20, later deze maand, de ambitie van New Delhi versterkt.

Ik heb aangegeven dat ik blij ben met hervatting van de onderhandelingen. De wereldwijde crisis maakt de noodzaak tot een WTO-akkoord immers alleen maar urgenter. Ik heb mijn steun uitgesproken voor de

inspanningen van Commissaris Fischer Boel om de WTO-onderhandelingen zo snel mogelijk tot een goed einde te brengen.

Informele Landbouwrraad (Växjö, Zweden): landbouw en klimaat

Voor de halfjaarlijkse informele Landbouwrraad, in het thuisland van het Voorzitterschap van de Europese Unie, had het Zweedse voorzitterschap het thema landbouw en klimaat gekozen.

Ik heb aangegeven dat ik grote waarde hecht aan dit onderwerp. Ik heb aangegeven de agendering van dit onderwerp te zien als een *follow up* van de 17e bijeenkomst van de Commission on Sustainable Development (CSD), die van 4 tot 15 mei 2009 onder mijn voorzitterschap in New York plaatsvond. CSD 17 heeft nadrukkelijk aangegeven dat de landbouw een belangrijke bijdrage aan de oplossing van het klimaatprobleem kan leveren. Ik heb gepleit voor goede samenwerking en actieve inzet van de EU op dit thema. Voorts heb ik de Commissie en het Voorzitterschap opgeroepen om dit onderwerp regelmatig in de Landbouwrraad te bespreken. Klimaatverandering is immers een mondiaal en urgent probleem. In het zoeken naar oplossingen voor het klimaatvraagstuk kan de agrarische sector een belangrijke rol spelen; landbouw is immers een *driver* van de oplossingen voor het klimaatprobleem, door de directe verbanden met armoedereductie, economische ontwikkeling en het duurzaam beheer en gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Ik heb aangegeven dat er in de United Nations Framework Convention on Climate Change («Kopenhagen»)-onderhandelingen aandacht moet zijn voor deze rol van de landbouw.

Het Zweeds Voorzitterschap had vragen opgesteld om de discussie te stroomlijnen. Een vraag betrof de samenwerking op het gebied van adaptatie en mitigatie. Ik heb aangegeven dat investeringen in adaptatiemaatregelen cruciaal zijn. Daar noemde ik als voorbeeld de ontwikkeling van droogte- en hittebestendige gewassen. Verder benadrukte ik het mitigatiepotentieel van de agrarische sector; diverse onderdelen van de keten kunnen immers aan mitigatie bijdragen. Duurzame productiemethoden én veranderende consumptiepatronen spelen daarbij een belangrijke rol.

Verder heb ik aangegeven dat in de Health Check van het GLB het toekomstig doel is geformuleerd om directe inkomenssteun te koppelen aan onder andere klimaatmaatregelen, als voorbeeld van vergoeding voor de levering van publieke diensten. Op die weg moeten we verder. Goed gecoördineerd onderzoek naar klimaat en landbouw (bijvoorbeeld binnen het zevende kaderprogramma van het Joint Research Centre van de Europese Commissie) moet de komende jaren prioriteit krijgen. Ter illustratie noemde ik de ontwikkeling van de energieleverende kas.

De laatste vraag van het Voorzitterschap betrof de veranderende patronen in de verspreiding van ziekten en plagen.

Ik heb aangegeven dat daarbij investeringen in goede internationale samenwerking tussen veterinaire en medische experts van essentieel belang zijn. Ook benadrukte ik het belang van goede preventie- en controlemaatregelen.

Veel gehoorde termen in de interventies van de andere lidstaten en de Commissie waren de cruciale rol van onderzoek, ontwikkeling en informatie-uitwisseling binnen de hele EU. Alle lidstaten zijn het erover eens dat de uitstoot van broeikasgassen teruggebracht moet worden. Tegelijkertijd moeten er in 2050 negen-en-een-half miljard mensen gevoed

kunnen worden. Enkele lidstaten benadrukten dat de EU er voor moet waken om in het kader van klimaatmaatregelen de eigen (efficiënte) productie te reduceren met een vergrote uitstoot van broeikasgassen elders in de wereld tot gevolg (carbon leakage). De Commissaris noemde in het bijzonder het belang van goed bodembeheer. Gronden zoals graslanden hebben een groot potentieel in het bijdragen aan een betere en grotere opslag van organische koolstof in de bodem.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg

A-punten

De volgende punten heeft de Raad als A-punt aangenomen, dat wil zeggen zonder discussie:

- Ontwerpbesluit van de Raad waarbij de Commissie wordt gemachtigd onderhandelingen te openen over een kaderovereenkomst inzake partnerschap en samenwerking met Mongolië;
- Antidumping, voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1659/2005 van de Raad tot instelling van een definitief antidumpingrecht op de invoer van magnesiabriketten uit de Volksrepubliek China;
- Antidumping, voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1659/2005 van de Raad tot instelling van een definitief antidumpingrecht op de invoer van magnesiabriketten uit de Volksrepubliek China;
- Comité van de Regio's, benoeming van een lid en van een plaatsvervangend lid (NL);
- Comité van de Regio's, benoeming van een lid (AT);
- Aanbeveling van de Commissie aan de Raad waarbij de Commissie wordt gemachtigd om onderhandelingen te openen over een nieuwe overeenkomst tot verlenging van de Overeenkomst tussen de EU en Belarus inzake de handel in textielproducten;
- Aanbeveling van de Commissie aan de Raad waarbij de Commissie wordt gemachtigd om onderhandelingen te openen over de herziening van de informatietechnologieovereenkomst;
- Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende de sluiting van een overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Brazilië uit hoofde van artikel XXIV, lid 6, en artikel XXVIII van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT) 1994 betreffende de wijziging van de concessies die vervat zijn in de lijsten van verbintenissen van de Republiek Bulgarije en Roemenië, in verband met hun toetreding tot de Europese Unie;
- Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van de overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Brazilië uit hoofde van artikel XXIV, lid 6, en artikel XXVIII van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT) 1994 betreffende de wijziging van de concessies die vervat zijn in de lijsten van verbintenissen van de Republiek Bulgarije en Roemenië, in verband met hun toetreding tot de Europese Unie, houdende wijziging en aanvulling van bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief;
- Voorontwerp van gewijzigde begroting nr. 7 bij de algemene begroting 2009 – Staat van uitgaven per afdeling – Afdeling III – Commissie;
- Voorontwerp van gewijzigde begroting nr. 8 bij de algemene begroting 2009 – staat van uitgaven per afdeling – Afdeling III – Commissie;
- Betrekkingen met Oezbekistan, vaststelling van het standpunt van de Europese Unie voor de negende zitting van de Samenwerkingsraad EU-Oezbekistan (Brussel, 14 september 2009);
- Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten (verordening dierlijke bijproducten);
- Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 op het gebied van luchthavens, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten en tot intrekking van Richtlijn 2006/23/EG van de Raad;
- Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 549/2004, (EG) nr. 550/2004,

(EG) nr. 551/2004 en (EG) nr. 552/2004 teneinde de prestaties en de duurzaamheid van het Europese luchtvaartstelsel te verbeteren.